

Partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enkele andere wetten

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. Algemeen

Dit wetsvoorstel omvat een aantal technische en redactionele wijzigingen van bestaande wetgeving. Daarnaast worden twee nieuwe strafbaarstellingen voorgesteld in verband met de aanpassing van onze strafwetgeving aan recente ontwikkelingen in de maatschappij en de rechtspraak. Het gaat in de eerste plaats om strafbaarstelling van het oproepen tot een 'bank run'. Dit voorstel vloeit voort uit de aanbevelingen van de Commissie DSB Bank. In de tweede plaats beoogt dit wetsvoorstel de invoering van een expliciete strafbaarstelling van de gevaarstelling en het hinderen van het luchtverkeer. In toenemende mate vinden er incidenten plaats waarbij laserpointers gericht worden gebruikt om bij luchthavens vliegtuigen te beschijnen, waardoor gevaar voor de bemanning en passagiers van het luchtvaartuig kan ontstaan. Hiertegen moet op doeltreffende wijze strafrechtelijk kunnen worden opgetreden. Ook wordt de Luchtvaartwet aangepast in verband met de verruiming van de geheimhoudingsplicht ter wille van de beveiliging van de burgerluchtvaart en wordt het strafmaximum voor het misdrijf van artikel 197c Sr (beroep of gewoonte maken van het tewerkstellen van illegale vreemdelingen) verhoogt tot vier jaren.

Voor het overige bevat dit wetsvoorstel voornamelijk technische en redactionele verbeteringen. De totstandkoming van wetgeving is een proces waarbij voortdurend oog gehouden moet worden voor de consequenties die de voorgestelde wijzigingen kunnen hebben voor reeds bestaande wet- en regelgeving. Het komt voor dat, ondanks de zorgvuldige departementale en parlementaire voorbereiding en de waarborgen in de totstandkomingsprocedure, naderhand toch nog een technische of redactionele omissie in een wet blijkt te zitten. In een dergelijk geval is een herstel gewenst en geboden. Soms kan een wetsvoorstel dat reeds in voorbereiding is in de gewenste correctie voorzien. In andere gevallen is een apart wetsvoorstel nodig, waarbij – om een onnodige belasting van de bij de wetgevingsprocedure betrokken instanties met louter technische wetsvoorstellen te voorkomen – in de regel meerdere wijzigingen in één voorstel worden ondergebracht. Het onderhavige wetsvoorstel heeft in belangrijke mate het karakter van een dergelijke wijzigingswet. Het voorstel strekt als zodanig tot verbetering van enkele wetten in verband met de aanvulling van omissies en het herstel van fouten van technische of inhoudelijk ondergeschikte aard. De voorgestelde aanpassingen op die punten hebben geen tot zeer beperkte invloed op de uitvoeringskosten. Hetzelfde geldt voor de administratieve lasten. Het voorstel heeft evenmin geen of uiterst beperkte gevolgen voor de werklast van de bij de strafrechtspleging betrokken organen.

Met het oog op de leesbaarheid en overzichtelijkheid is er wat betreft de toelichting op de wijzigingen voor gekozen om, indien het betreffende wijzigingsvoorstel een toelichting op de beleidsmatige achtergrond behoeft, deze op te nemen in de artikelsgewijze toelichting.

II. Artikelsgewijs

ARTIKEL I

Onderdelen A tot en met C (*Artikelen 38p, 38s en 38u Wetboek van Strafrecht*)

De onderdelen A tot en met C hebben betrekking op de toepassing en de tussentijdse beëindiging van de maatregel van plaatsing in een inrichting van stelselmatige daders (ISD-maatregel) ten aanzien van illegale vreemdelingen.

Evenals dat het geval is bij de tussentijdse beëindiging van de tbs-maatregel (artikel 38la Sr), wordt nu ook voor de ISD-maatregel voorgesteld om de ISD-maatregel tussentijds te kunnen beëindigen onder de voorwaarde dat de vreemdeling niet naar Nederland terugkeert (onderdeel C). De ISD-maatregel kan worden opgelegd aan illegale vreemdelingen, ook aan illegale vreemdelingen die niet of moeilijk uitzetbaar zijn gebleken. Voor deze vreemdelingen wordt de ISD-maatregel in een aangepaste vorm ten uitvoer gelegd. Omdat zij niet kunnen reïntegreren in de Nederlandse samenleving wordt de maatregel geheel intramuraal ten uitvoer gelegd. Tijdens het verblijf wordt de vreemdeling voorbereid op de terugkeer in het land van herkomst en worden vaardigheden aangeleerd om zich aldaar staande te kunnen houden. Tevens wordt gewerkt aan de uitzetting. Indien betrokkene daadwerkelijk wordt uitgezet, wordt de ISD-maatregel beëindigd. Daarbij geldt de algemene voorwaarde dat betrokkene niet naar Nederland terugkeert. Bij terugkeer in Nederland herleeft de ISD-maatregel. Op vordering van het openbaar ministerie kan de rechter de verdere tenuitvoerlegging van de ISD-maatregel bekrachtigen. De termijn van de maatregel begint te lopen op het tijdstip waarop de vreemdeling na terugkeer is aangehouden. In artikel III (wijzigingen van SV) onderdelen F tot en met H worden de bij deze procedure behorende strafvordelijke bepalingen aangepast.

In onderdeel A wordt voorgesteld te regelen dat de voorwaardelijke ISD-maatregel niet aan illegale vreemdelingen kan worden opgelegd. De reden hiervan is dat deze sanctiemodaliteit veronderstelt dat de vreemdeling zich in de Nederlandse samenleving kan begeven, terwijl een illegale vreemdeling geen rechtmatig verblijf in Nederland heeft. Een tussentijdse beoordeling van de voortzetting van de maatregel of een tussentijdse beëindiging van de maatregel door de rechter (artikel 38s Sr) is evenmin aan de orde bij illegale vreemdelingen. Deze tussentijdse beoordeling staat in het teken van de vraag of betrokkene in voldoende mate gereïntegreerd is, zodat de voortzetting van de tenuitvoerlegging van de maatregel niet langer is vereist. In dat geval kan de rechter de tenuitvoerlegging van de ISD-maatregel beëindigen en keert betrokkene terug in de Nederlandse samenleving. Zoals hiervoor is aangegeven staat de tenuitvoerlegging van de ISD-maatregel bij illegale vreemdelingen niet in het teken van de reïntegratie in de Nederlandse samenleving, zodat de mogelijkheid van een tussentijdse beoordeling en beëindiging kan worden gemist. In onderdeel B wordt dan ook voorgesteld artikel 38s niet van toepassing te laten zijn op illegale vreemdelingen. Ten aanzien van deze vreemdelingen geldt dat zij tijdens de tenuitvoerlegging worden voorbereid op terugkeer naar het land van herkomst en kan de maatregel tussentijds beëindigd worden bij uitzetting naar dat land.

Onderdelen D tot en met G (*Artikelen 77s, 77td, 77ta en 77tb Wetboek van Strafrecht*)

De voorgestelde wijzigingen in artikel I, onderdelen F en G strekken tot aanvulling van het stelsel van voorwaardelijke beëindiging van de pij-maatregel (artikelen 77s tot en met 77tb Sr). Dit stelsel werd ingevoerd bij wet van PM tot wijziging van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten, in verband met

de aanpassing van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende jeugdsancties (Kamerstukken I 2009/10, 31 915 - A). Het biedt een verplicht kader voor nazorg aan jeugdigen aan wie een pij-maatregel werd opgelegd. In dit stelsel ontstaat een proeftijd doordat de pij-maatregel in beginsel voorwaardelijk eindigt. Tijdens de proeftijd, dient de jeugdige zich te gedragen naar de aanwijzingen van een reclasseringsinstelling.

Bij de uitleg van deze regeling in de praktijk is gebleken dat er onduidelijkheid bestaat over de vraag wanneer de pij-maatregel, zonder rechterlijke tussenkomst, tot een onvoorwaardelijk einde kan komen. Met de voorgestelde wijzigingen in artikel 77s, zevende lid, wordt beoogd in een sluitende regeling hiervoor te voorzien.

Daarbij is van de gelegenheid is gebruik gemaakt de regeling ook op andere onderdelen te verhelderen. Zo komt in het voorgestelde artikel 77tb, eerste lid, Sr tot uitdrukking dat wanneer de rechter een beslissing neemt die strekt tot verlenging van de hiervoor genoemde proeftijd, hij ook de duur van deze verlenging vaststelt. Daarnaast wordt voorgesteld artikel 77ta, derde lid, te laten vervallen. In dit artikellid werd onder meer verwezen naar de situatie waarin gelijktijdig met de pij-maatregel, de maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige (artikel 77w Sr; kortweg GBM) werd opgelegd. In dat geval zou de nazorg vorm krijgen in de GBM. Aangezien met het stelsel van voorwaardelijke beëindiging is voorzien in een specifiek voor het bieden van nazorg bestemd stelsel, is het niet langer noodzakelijk ook deze GBM, na een pij-maatregel, voor dit doel beschikbaar te houden. Daarnaast voorzag artikel 77ta, derde lid, Sr in de situatie dat met een machtiging op grond van de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, de verplichte nazorg tot een einde kwam. Dit komt thans tot uitdrukking in het voorgestelde artikel 77tb, zevende lid, Sr. De overige wijzigingen in dit artikel 77tb zijn redactioneel van aard.

De wijziging in artikel 77ta, eerste lid, Sr strekt er tenslotte toe te verhelderen dat niet alleen de jeugdreclassering, maar ook een reclasseringsinstelling voor volwassenen kan worden betrokken bij de verplichte nazorg. Ook daarmee wordt aansluiting gezocht bij de praktijk.

De wijziging in onderdeel E is van redactionele aard.

Onderdeel H (*Artikel 139d Wetboek van Strafrecht*)

Door de totstandkoming van de Wet kraken en leegstand (wet van 24 juli 2010, Stb. 320) is artikel 138a van het Wetboek van Strafrecht vernummerd tot artikel 138ab. De verwijzing in artikel 139d, derde lid, naar deze bepaling wordt met deze wijziging daarop aangepast.

Onderdelen I en M (*Artikelen 164, 165 en 429 Wetboek van Strafrecht*)

Met de wijzigingen, opgenomen in de onderdelen I en M, wordt beoogd de gevaarstelling en het hinderen van het luchtverkeer expliciet strafbaar te stellen. De directe aanleiding tot deze voorstellen vormt het feit dat er steeds vaker incidenten plaatsvinden waarbij laserpointers gericht worden gebruikt om bij luchthavens vliegtuigen vlak voor de landing of tijdens het opstijgen te beschijnen. In enkele gevallen is ook op verkeerstorens voor de burgerluchtvaart gericht. De mogelijke gevolgen van het met laserlicht aanstralen van een piloot variëren van een schrikreactie of afleiding tot hinder en zelfs (tijdelijke) verblinding. Dit kan uiterst gevaarlijke situaties opleveren. Er zijn zelfs berichten bekend over gevallen waarin een vliegtuig een doorstart moest maken, terwijl de daaropvolgende landing moest worden uitgevoerd door de andere piloot omdat de aanvankelijk vliegende piloot tot enkele minuten na het aanstralen vrijwel niets meer kon zien.

Het Wetboek van Strafrecht kent reeds strafbepalingen die zien op het doen verongelukken, vernielen, het onbruikbaar maken of het beschadigen van een vliegtuig (artikelen 168 en 169 Sr). Voorts is het plegen van geweld tegen iemand die zich aan boord van een vliegtuig bevindt strafbaar gesteld indien daarvan gevaar voor de veiligheid van het vliegtuig te duchten is (artikel 385b Sr). Het gaat bij deze misdrijven om de daadwerkelijke aantasting van het luchtvaartuig of om "een daad van geweld", terwijl tevens levensgevaar voor een ander of gevaar voor de veiligheid van het luchtvaartuig te duchten is. Strafrechtelijk optreden op basis van deze artikelen is derhalve pas mogelijk als van een (poging tot een) dergelijke aantasting of daad van geweld sprake is. Op dit moment bestaat er evenwel geen specifieke strafbaarstelling die betrekking heeft op het hinderen of het in gevaar brengen van het luchtverkeer anders dan door "een daad van geweld" in een luchtvaartuig of het concreet (pogen te) beschadigen, vernielen etc. van een luchtvaartuig. Dit bemoeilijkt een effectieve aanpak van het gevaarlijk aanstralen van vliegtuigen met laserlicht. Teneinde de strafrechtelijke bescherming op dit punt nog beter toe te snijden op de concrete gedragingen stel ik voor de gevaarzetting en het hinderen van het luchtvaartverkeer afzonderlijk strafbaar te stellen. Met deze wetswijzigingen wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie De Rouwe die eveneens op deze problematiek betrekking heeft (Kamerstukken II 2009/10, 31 936, nr. 27).

Over de voorgestelde strafbaarstellingen zij nog het volgende opgemerkt. Onderdeel F breidt de reikwijdte van de huidige artikelen 164 en 165 Sr – die momenteel zien op het verkeer door mechanische kracht over een spoorweg – uit tot het verkeer door luchtvaartuigen in bedrijf. Met deze wijziging wordt respectievelijk het opzettelijk (artikel 164 Sr) en het verwijtbaar (artikel 165 Sr) veroorzaken van gevaar voor het verkeer door een luchtvaartuig in bedrijf ondubbelzinnig strafbaar gesteld. Beide bepalingen zijn technisch neutraal geformuleerd. Hierdoor vallen alle handelingen, gedragingen en/of middelen die nu en in de toekomst gebruikt kunnen worden om vanaf de grond het luchtverkeer in gevaar te brengen, onder de strafbepalingen. Met de term "luchtvaartuig in bedrijf" wordt aangesloten bij de formulering die in artikel 4 van het Wetboek van Strafrecht wordt gebezigd voor de uitoefening van rechtsmacht ten aanzien van enkele luchtvaartmisdrijven die buiten Nederland zijn begaan.

Onderdeel M betreft een verruiming van artikel 429 Sr. Voorgesteld wordt deze bepaling aan te vullen met een nieuw onderdeel waarin (de mogelijkheid van) gevaarzetting en hinder van het luchtvaartverkeer worden strafbaar gesteld zonder dat sprake hoeft te zijn van een (al dan niet verwezenlijkt) gevaar. Deze strafbaarstelling vormt daarmee het sluitstuk van de wettelijke maatregelen die de regering eerder op verzoek van de Tweede Kamer heeft aangekondigd (Kamerstukken II, vergaderjaar 2010/11, 31 936, nr. 40) om doeltreffend strafrechtelijk optreden mogelijk te maken tegen het gericht aanstralen van luchtvaartuigen en tegen elk ander gedrag dat gevaarzetting voor het luchtverkeer kan opleveren.

Onderdeel J (*Artikel 197c Wetboek van Strafrecht*)

Het in dit onderdeel opgenomen wijzigingsvoorstel strekt tot het verhogen van het wettelijk strafmaximum in artikel 197c Sr. In dat artikel wordt degene die een beroep of gewoonte maakt van het in artikel 197b Sr omschreven misdrijf – het tewerkstellen van illegale vreemdelingen – bedreigd met een maximum gevangenisstraf van drie jaar. Deze strafbepaling vormt een belangrijke grondslag voor de strafrechtelijke aanpak van illegale tewerkstelling. De aanpak van

illegale tewerkstelling staat beleidsmatig in verband met de aanpak van mensenhandel. Mensenhandel is immers verweven met illegaliteit. De aanpak van illegaliteit draagt bij aan de aanpak van mensenhandel. De praktijk leert dat de Arbeidsinspectie en de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst in onderzoeken naar illegale tewerkstelling niet zelden op aanwijzingen voor de aanwezigheid van arbeidsgerelateerde uitbuiting stuiten. Illegale tewerkstelling is ook een van de indicatoren die duiden op mensenhandel zoals omschreven in de Aanwijzing mensenhandel van het openbaar ministerie.

Het vorenstaande onderstreept het belang van een effectief strafrechtelijk instrumentarium voor de aanpak van illegale tewerkstelling. Ik stel voor om dat instrumentarium door een verhoging van het strafmaximum in artikel 197c Sr te versterken. De voorgestelde verhoging van het strafmaximum van drie naar vier jaar maakt dat de mogelijkheid tot toepassing van strafvorderlijke maatregelen wordt verruimd. Zo komen extra opsporingsbevoegdheden beschikbaar die nodig zijn om de opheldering van de verdenking van het misdrijf te kunnen vergemakkelijken. Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het belang van het ten behoeve van de opsporing kunnen doen van een doorzoeking ter inbeslagname (artikel 96c Sv), het opnemen van vertrouwelijke communicatie (artikel 126m Sv) of het vorderen van opgeslagen of vastgelegde gegevens (artikel 126nd, eerste lid, Sv). Vanuit de opsporingspraktijk is in het bijzonder het belang van de mogelijkheid tot inzet van deze opsporingsbevoegdheden benadrukt. Voorts wordt de toepassing van bepaalde dwangmiddelen mogelijk. Ik noem op deze plaats aanhouding buiten heterdaad (artikel 54 Sv) en voorlopige hechtenis (artikel 67 e.v. Sv). Toepassing van deze dwangmiddelen kan bij de aanpak van illegale tewerkstelling zinvol en nodig zijn. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan het belang van het onderzoek.

Met de verhoging van het strafmaximum wordt tevens tot uitdrukking gebracht dat de wetgever het stelselmatig tewerkstellen van illegale vreemdelingen een ernstig strafbaar feit acht. Gezien het raakvlak met mensenhandel is een verhoging van de strafmaat naar mijn mening op zijn plaats. Ik wijs er op dat de strafmaxima voor het misdrijf mensenhandel in het recente verleden zijn verhoogd (Wet van 12 juni 2009 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht, Wetboek van Strafvordering en enkele aanverwante wetten in verband met de strafbaarstelling van het deelnemen en meewerken aan training voor terrorisme, uitbreiding van de mogelijkheden tot ontzetting uit het beroep als bijkomende straf en enkele andere wijzigingen). De voorgestelde wijziging past goed in het samenstel van maatregelen dat door het kabinet wordt genomen om mensenhandel effectief en krachtig te kunnen bestrijden. Tot slot hangt deze wijziging samen met in het regeerakkoord verwoorde voornemen van dit kabinet om tot intensievere opsporing en hardere aanpak van mensenhandel, en dan in het bijzonder vrouwenhandel, te komen (Kamerstukken II 2010/11, 32 417, nr. 14, p. 71)

Onderdeel K (*Artikel 328ter Wetboek van Strafrecht*)

Bij de wijziging van artikel 328ter Sr door de Wet houdende partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht, Wetboek van Strafvordering en enkele aanverwante wetten in verband met rechtsontwikkelingen, internationale verplichtingen en geconstateerde wetstechnische gebreken en leemten (Stb. 2009, 525) is in het tweede lid abusievelijk 'gift of belofte' slechts eenmaal vervangen door 'gift, belofte of dienst', terwijl deze wijziging tweemaal diende te worden doorgevoerd. Dit wordt thans in onderdeel K rechtgezet.

Onderdeel L (*Artikel 344a Wetboek van Strafrecht*)

Dit onderdeel strekt tot invoering van een strafbaarstelling van het oproepen tot het massaal bij een bank opvragen van eigen tegoeden (een zogenoemde 'bank run'). Zoals in het algemene deel van deze memorie van toelichting is aangegeven hangt dit voorstel samen met de aanbevelingen uit het rapport van de Commissie DSB Bank over de gebeurtenissen rond de DSB bank in het najaar van 2009 (Kamerstukken II 2009/10, 32 432, nr. 1, p. 9).

De overwegingen die ten grondslag liggen aan dit voorstel zijn de volgende. Banken spelen een cruciale rol in onze samenleving. Zowel in het betalingsverkeer, als ook in de financiering van investeringen door het bedrijfsleven en particulieren. Een stabiel bancaire systeem is in onze samenleving dan ook van wezenlijk belang voor ons maatschappelijk leven in het algemeen en onze economie in het bijzonder. Een bank kan alleen functioneren indien er vertrouwen bestaat in haar soliditeit. Regulering en toezicht op banken leveren een belangrijke bijdrage aan dit vertrouwen. Verliezen rekeninghouders of andere crediteuren het vertrouwen, dan gaat een bank ten onder. Als een autoriteit in de financiële wereld een handeling verricht waardoor het vertrouwen bij een groep klanten van een bank zodanig wordt geschaad dat zij massaal eigen tegoeden bij die bank opvragen, dan is het faillissement van een bank te duchten.

Op dit moment bevat het Wetboek van Strafrecht geen bepaling die hierboven bedoeld handelen strafbaar stelt. Wèl is het uiten van beledigende beschuldigingen, welke gepaard zouden kunnen gaan met een dergelijke oproep, strafbaar (vgl. artikel 261 Sr). In dit laatste geval staat niet de ontoelaatbaarheid van de oproep zelf centraal, maar het uiten van bepaalde beledigende beschuldigingen. En in de kern draait het bij dit misdrijf niet om het oproepen tot een 'bank run'. Om dergelijke gedragingen in de toekomst te voorkomen, zie ik voor het strafrecht een nadrukkelijker rol weggelegd. Ik meen dan ook dat een afzonderlijke op deze gedragingen toegesneden strafbaarstelling wenselijk en geboden is. Het beschermde belang is daarbij de stabiliteit van het bancaire stelsel. De kern van de strafwaardigheid van het oproepen tot een 'bank run' is gelegen in het feit dat na een oproep in het openbaar een voor de financiële positie van de bank (vrijwel) onbeheersbare situatie kan ontstaan. Moderne communicatiemiddelen maken het daarbij mogelijk om sneller en gemakkelijker het beoogde effect te bereiken. Een ondergang van een bank als gevolg van een 'bank run' is mede hierdoor eerder een kwestie van uren dan een kwestie van dagen. Banken kunnen deze kwetsbaarheid niet of nauwelijks voorkomen, terwijl voor degene die de openbaarheid zoekt andere geordende wegen zijn te bewandelen om zaken aan de kaak te stellen. Het doen van publieke uitlatingen die tot een ondergang van een bank kunnen leiden, is dan ook uiterst laakbaar en dient strafbaar te worden gesteld. In dit opzicht bestaat er een gelijkenis met de strafbaarheid van diegenen die (openlijk) informatie verspreiden waarvan een onjuist of misleidend signaal uitgaat of te duchten is met betrekking tot het aanbod van de vraag naar, of de koers van, financiële instrumenten (vgl. artikel 5:58 Wet op het financieel toezicht). De strafwaardigheid van de gedraging wordt dus niet gevonden in het ongeoorloofde waartoe wordt opgeroepen, maar in de ernstige gevolgen die de oproep, gezien de omstandigheden, kan hebben. Het te beschermen belang van een strafbaarstelling is daarmee gerelateerd aan het goed functioneren van het bankwezen in onze samenleving. Om deze reden wordt voorgesteld de nieuwe strafbepaling op te nemen in Titel XXVI ('Benadeling van schuldeisers of rechthebbenden') van boek 2 van het Wetboek van Strafrecht. In deze titel staan reeds andere bepalingen over faillissementgerelateerde delicten.

In de voorgestelde strafbepaling is een strafbedreiging opgenomen van maximaal vier jaar gevangenisstraf of een geldboete van de vierde categorie. Met deze strafmaat is niet alleen aansluiting gezocht bij doorgaans gebruikelijke strafposities voor financieel economische misdrijven, maar wordt bovenal tot uitdrukking gebracht dat het hier om een misdrijf gaat dat zeer ernstige financiële consequenties kan hebben voor een grote groep betrokkenen. Bij deze groep betrokkenen moet primair aan de bank worden gedacht wiens faillissement door de oproep te duchten is geweest, maar subsidiair ook aan allen die belang hebben bij een stabiel bancaire systeem: andere banken, spaarders, beleggers, kredietnemers, ondernemingen et cetera.

ARTIKEL II

Onderdeel A (*Artikel 4 Wetboek van Strafrecht BES*)

In de Wet tot uitvoering van het op 14 oktober 2005 te Londen tot stand gekomen Protocol van 2005 bij het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de zeevaart (Trb. 2006, 223) en het op 14 oktober 2005 te Londen tot stand gekomen Protocol van 2005 bij het Protocol tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van vaste platforms op het continentale plat (Trb. 2006, 224) is het Wetboek van Strafrecht van het Europese deel van Nederland met het oog op de implementatie van die Protocollen aangepast. In het onderhavige artikel wordt op eenzelfde wijze het Wetboek van Strafrecht BES aangepast.

Onderdelen B en C (*Artikelen 131 en 132 Wetboek van Strafrecht BES*)

Met de aanpassing van de artikelen 131 en 132 van het Wetboek van Strafrecht BES wordt bewerkstelligd dat in aansluiting op de met ingang van de staatkundige hervorming gecreëerde mogelijkheid om op de BES bij volmacht te stemmen de vrije uitoefening van het kiesrecht ook op dit punt strafrechtelijk wordt beschermd.

Onderdelen D en F (*Artikelen 170, 171 en 448 Wetboek van Strafrecht BES*)

Dit onderdeel strekt ertoe de wijzigingen die in artikel I, onderdelen I en M, worden voorgesteld met betrekking tot het Wetboek van Strafrecht voor het Europese deel van Nederland tevens door te voeren in het Wetboek van Strafrecht BES.

Onderdeel E (*Artikel 203c Wetboek van Strafrecht BES*)

Dit onderdeel strekt ertoe de wijziging die in artikel I, onderdeel J, wordt voorgesteld met betrekking tot het Wetboek van Strafrecht voor het Europese deel van Nederland tevens door te voeren in het Wetboek van Strafrecht BES.

ARTIKEL III

Onderdeel A (*Artikel 51 Wetboek van Strafvordering*)

Het betreft een kleine correctie in de formulering van de wetsbepaling in verband met de aanwijzing 65 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Onderdeel B (*Artikel 257d Wetboek van Strafvordering*)

Met de inwerkingtreding van de Wet van 17 december 2009 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces (Stb. 2010, 1) is titel IIIA van het Eerste Boek van het Wetboek van Strafvordering opnieuw (en gewijzigd) vastgesteld. Per abuis is nagelaten artikel 257d, dat naar artikel 51b van titel IIIA verwijst, aan te passen aan deze nieuwe regeling. Deze ommissie wordt met dit onderdeel hersteld.

Onderdeel C (*Artikel 421 Wetboek van Strafvordering*)

Voor een toelichting op de wijzigingen onder 1 en 2 wordt verwezen naar de toelichting bij de wijziging van artikel 257d van het Wetboek van Strafvordering. Met de wijziging onder 3 wordt dit artikel aangepast aan de terminologie zoals die wordt gehanteerd in de Wet griffierechten burgerlijke zaken.

Onderdeel D (*Artikel 502 Wetboek van Strafvordering*)

Dit onderdeel strekt tot het herstel van een onjuiste verwijzing.

Onderdeel E (*Artikel 509t Wetboek van Strafvordering*)

De voorgestelde wijzigingen van artikel 509t van het Wetboek van Strafvordering zijn nodig om de tekst van dit artikel volledig in overeenstemming te brengen met de tekst van artikel 38g, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Onderdelen F tot en met H (*Artikelen 509z, 509ee en 509ff Wetboek van Strafvordering*)

Deze onderdelen zijn toegelicht bij artikel I onderdelen A tot en met C.

Onderdeel I (*Artikel 552I Wetboek van Strafvordering*)

Door de intensivering van de strafrechtelijke samenwerking komt het vaker voor dat rechtshulp wordt gevraagd door het buitenland in het kader van een strafzaak naar strafbare feiten waarnaar ook in Nederland een onderzoek is ingesteld. In voorkomend geval is het onderzoek zelfs gericht tegen dezelfde persoon. Voor deze gevallen schrijft het eerste lid voor dat de rechtshulp moet worden geweigerd. In de loop van de tijd is gebleken dat het volstaan met de weigering van rechtshulp in deze gevallen in de praktijk een bot middel is. In de huidige tijd is het gewenst dat juist overleg wordt gezocht met de verzoekende autoriteit. Dat overleg dient er bij een dreigende dubbele vervolging toe strekken dat de strafvervolging in een van de beide landen wordt gestaakt. In geval van samenloop met een Nederlands onderzoek verdient het aanbeveling om met de verzoekende autoriteit bij voorbeeld de instelling van een gezamenlijk onderzoeksteam, bedoeld in

artikel 552qa van het Wetboek van Strafvervolging, te overwegen of de concentratie van de strafvervolging in één land na te streven, zo nodig door middel van de overdracht of de overname van strafvervolging. In Unieverband kan ook een beroep op Eurojust met het oog op de verdere coördinatie van de onderzoeken in Nederland en het betrokken andere land nuttig blijken te zijn.

ARTIKEL IV

Onderdeel B (*Artikel 51a Uitleveringswet*)

In de Wet tot uitvoering van het op 14 oktober 2005 te Londen tot stand gekomen Protocol van 2005 bij het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de zeevaart (Trb. 2006, 223) en het op 14 oktober 2005 te Londen tot stand gekomen Protocol van 2005 bij het Protocol tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van vaste platforms op het continentale plat (Trb. 2006, 224) is de Uitleveringswet met het oog op de implementatie van die Protocollen aangepast. In het onderhavige artikel wordt in diezelfde wet de verwijzing naar de equivalente bepalingen in het Wetboek van Strafrecht BES opgenomen.

ARTIKEL V

Onderdelen A en B (*Artikelen 16 en 23 Wet politiegegevens*)

De Wet politiegegevens geeft regels voor de verwerking van politiegegevens in het kader van de uitoefening van de politietaak, bedoeld in de artikelen 2 en 6 van de Politiewet 1993. Artikel 46 van de wet regelt dat een deel van de wet van overeenkomstige toepassing is op de gegevensverwerking door de bijzondere opsporingsdiensten. In de Wet politiegegevens (hierna ook: WPG) is bovendien geregeld dat bij algemene maatregel van bestuur ook andere onderdelen van het bij of krachtens de wet bepaalde van overeenkomstige toepassing verklaard kunnen worden op de gegevensverwerking door de bijzondere opsporingsdiensten (artikel 46 WPG). Met het Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten zijn vrijwel alle artikelen van de Wet politiegegevens van overeenkomstige toepassing op de gegevensverwerking door de bijzondere opsporingsdiensten. De wet gaat uit van een systeem van 'free flow of information' binnen de politie en de Koninklijke marechaussee. Nu ook de gegevensverwerking door de bijzondere opsporingsdiensten onder de reikwijdte van de Wet politiegegevens valt, kunnen de door de ambtenaren van een bijzondere opsporingsdienst verwerkte gegevens vrijelijk worden uitgewisseld met de politie, de Koninklijke marechaussee of een andere bijzondere opsporingsdienst.

Het huidige artikel 16, eerste lid, van de Wet politiegegevens, regelt de verstrekking van politiegegevens aan opsporingsambtenaren en gezagsdragers. De regeling van de verstrekking van politiegegevens aan de buitengewone opsporingsambtenaren, die werkzaam zijn bij een bijzondere opsporingsdienst (onderdeel a), is thans overbodig. Het betreffende onderdeel van artikel 16, eerste lid, van de wet – onderdeel a – kan dan ook vervallen. Dit met vernummering van de andere onderdelen van dit lid en met aanpassing van de verwijzingen in het tweede lid van dit artikel en in artikel 23 van de Wet politiegegevens.

Onderdeel C (*Artikel 46 Wet politiegegevens*)

Dit lid is overgenomen van artikel 13c, vijfde lid, van de oude Wet politieregisters (inmiddels vervallen). Achtergrond van de regeling was dat de ambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten, die werkzaam zijn bij een criminele inlichtingen eenheid van een bijzondere opsporingsdiensten, toegang verkrijgen tot de toenmalige CID-gegevens van de politie. De ambtenaren vallen beheersmatig echter onder een vakminister, terwijl het beheer van de CID-registers in handen was van de minister van Binnenlandse Zaken en het gezag werd uitgeoefend door de officier van justitie. Met de aanwijzingsbevoegdheid van Onze Minister van Justitie kon worden voorkomen dat bij de autorisatie van personen door de vakminister het belang van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde niet voldoende gewaarborgd zou zijn.

Met de Wet politiegegevens is een verplichting voor de verantwoordelijke geïntroduceerd om een systeem van autorisaties te onderhouden (artikel 6, eerste lid, WPG). Dit is uitgewerkt in het Besluit politiegegevens (artikelen 2:1, 2:2, 2:3 en 2:5, tweede lid, BPG). Ook de ambtenaren van de bijzondere opsporingsdiensten vallen hieronder, met het Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten worden zij aangemerkt als ambtenaar van politie in de zin van de Wet politiegegevens (artikel 1, onderdeel k, WPG j.o. artikel 2, eerste lid, van het Besluit politiegegevens bijzondere opsporingsdiensten). Met het instemmingsrecht van de officier van justitie (artikel 2:6 BPG) is het belang van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde voldoende gewaarborgd. De regeling in dit lid is daarom overbodig en kan vervallen.

ARTIKEL VI

(Artikel 38 Wet bescherming persoonsgegevens BES)

Aangezien in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba er geen verplichte procesvertegenwoordiging is, is de bepaling in artikel 38, vierde lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens BES waarin wordt geregeld dat de indiening van het verzoekschrift niet door een procureur behoeft te geschieden niet aan de orde. Om die reden wordt voorgesteld deze bepaling te laten vervallen.

ARTIKEL VII

Onderdeel A *(Artikel 7 Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus)*

In de Wet van 22 november 2006 tot wijziging van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus in verband met de wederzijdse erkenning van beroepseisen gesteld aan het verrichten of aanbieden van beveiligings- of researchwerkzaamheden door het in stand houden van een beveiligingsorganisatie of recherchebureau (Stb. 2006, 288) is de toestemming voor tewerkstelling van medewerkers van beveiligingsorganisaties en recherchebureaus zonder vestiging in Nederland afzonderlijk geregeld in artikel 7, derde lid. Abusievelijk is deze wijziging niet verwerkt in artikel 7, vijfde lid, dat de eisen vermeld die aan het verkrijgen van toestemming worden gesteld.

Onderdeel B *(Artikel 15 Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus)*

Artikel 15 van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus is gewijzigd ter gelegenheid van de Aanpassingswet vierde tranche Awb (Stb. 2009, 265). Bij de aanpassing van de redactie van het oude eerste lid van artikel 15 naar het enige lid van het huidige artikel 15 zijn abusievelijk de woorden "van regels, gesteld bij of krachtens" weggefallen. Als gevolg daarvan zijn gedragingen in strijd met regels die krachtens de in artikel 15 genoemde artikelen zijn gesteld, niet meer beboetbaar. Dat is niet de bedoeling geweest van de wijziging, die er alleen op was gericht de formulering van de bepaling in overeenstemming te brengen met een modeltekst (model 2, zie Kamerstukken II 2006/07, 31 124, nr. 3, p. 27). Deze wijziging beoogt deze verschrijving te herstellen.

ARTIKEL VIII

(Artikel 37ha Luchtvaartwet)

Artikel 37ha van de Luchtvaartwet behelst een geheimhoudingsverplichting voor het personeel op luchthavens dat belast is met de controle in het kader van de beveiliging van de burgerluchtvaart. Het onderhavige voorstel beoogt dit artikel aan te vullen met een nieuw tweede lid op grond waarvan deze geheimhoudingsverplichting wordt verruimd tot alle personen die werkzaam zijn ten behoeve van de luchtvaart en in die hoedanigheid de beschikking krijgen over informatie die ter bescherming van de beveiliging van de burgerluchtvaart niet in de openbaarheid mag worden gebracht.

Het aanknopingspunt voor deze geheimhoudingsplicht vormt de aanwijzing van de functie van de betrokkene als vertrouwensfunctie. Het gaat bij vertrouwensfuncties steeds om personen die in de gelegenheid zijn om de nationale veiligheid te schaden, doordat zij in de uitoefening van hun functie de beschikking kunnen krijgen over informatie die betrekking heeft op de veiligheid of op "andere gewichtige belangen" van de Staat (artikel 3 van de Wet veiligheidsonderzoeken). Binnen de burgerluchtvaart kan hierbij gedacht worden aan informatie over de wijze van controleren van personen en/of goederen op de aanwezigheid van verboden voorwerpen. Het bekend raken van deze informatie kan ernstige schade toebrengen aan de effectiviteit van de (veelal kostbare) maatregelen.

De Wet veiligheidsonderzoeken bevat met name regels van procedurele aard. De regeling bepaalt onder meer wie vertrouwensfuncties kunnen aanwijzen en verplicht werkgevers om personen die een vertrouwensfunctie gaan vervullen voor een veiligheidsonderzoek aan te melden. Hoewel de wet bedoeld is voor functies waarin degene die de functie uitoefent de beschikking over informatie krijgt die betrekking heeft op de veiligheid of op "andere gewichtige belangen" van de Staat, kent de Wet veiligheidsonderzoeken geen geheimhoudingsplicht. De diversiteit van vertrouwensfuncties brengt met zich mee dat een specifieke geheimhoudingsplicht die toegesneden is op het soort gegevens waarmee de betrokkene te maken krijgt de voorkeur verdient boven een generieke geheimhoudingsplicht. De geheimhoudingsplicht voor de leden van het beveiligingspersoneel die belast zijn met de controle op burgerluchthavens en daarbij de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het vertrouwelijk karakter kennen of redelijkerwijze moeten vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is neergelegd in artikel 37ha van de Luchtvaartwet. Verder is ten aanzien van het beveiligingspersoneel in de zin van artikel 37, eerste lid, onderdeel b, sub 1, van de Luchtvaartwet artikel 13 van de Wet op de particuliere

beveiligingsorganisaties en recherchebureaus van toepassing. Daarnaast geldt, als sluitstuk voor de publieke taakuitvoering, op grond van artikel 2:5 van de Algemene wet bestuursrecht een geheimhoudingsplicht. Het blijkt evenwel dat dit stelsel van geheimhoudingsverplichtingen niet volledig sluitend is. Er is sprake van een categorie van personen met een vertrouwensfunctie die in de particuliere sector ten behoeve van de burgerluchtvaart werkzaam is die buiten dit stelsel valt. Het gaat bijvoorbeeld om vertrouwensfunctionarissen die werkzaam zijn op de beschermde delen van de luchthaven. De huidige wetgeving kent voor hen geen specifieke geheimhoudingsplicht, terwijl deze personen wel een vertrouwensfunctie vervullen. Het onderhavige voorstel beoogt hierin verandering te brengen.

Door een wijziging van het eerste lid (nieuw) is voorts verzekerd dat het voor de toepassing van artikel 37ha niet van belang is of de gegevens al dan niet zijn verkregen in de uitoefening van specifieke werkzaamheden, gerelateerd aan de beveiliging van de burgerluchtvaart. Geenszins ondenkbaar zijn immers de gevallen waarin personen met een vertrouwensfunctie op de hoogte kunnen komen van gevoelige informatie, terwijl zij – zoals hierboven reeds is toegelicht – activiteiten verrichten die niet rechtstreeks verband houden met de beveiliging van de burgerluchtvaart. Ook in die situaties dient de geheimhouding van de desbetreffende informatie gewaarborgd te zijn. Opgemerkt zij nog dat schending van de geheimhoudingsplicht strafbaar is op grond van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht. Voorts geldt dat de toepasselijkheid van het Wetboek van Strafrecht consequenties in de sfeer van het privaatrecht niet uitsluit.

ARTIKEL IX

(Artikel 22 Luchtvaartwet BES)

Met de aanvulling van artikel 22, tweede lid, van de Luchtvaartwet BES wordt beoogd te verduidelijken dat op het toezicht op de naleving van deze wet titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing is. Daarmee wordt aangesloten bij de systematiek die is gebruikt in andere wetten die gelden in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en waarbij het toezicht op de naleving plaats dient te vinden overeenkomstig de Awb.

ARTIKEL X

(Artikelen 28, 29 Auteurswet)

De bevoegdheden waaraan in artikel 28, zesde lid, van de Auteurswet refereert, zijn opgenomen in de leden 1 tot en met 5. Het huidige artikel 29, tweede lid, van de Auteurswet verwijst ten onrechte naar artikel 28, zesde lid. Dit moet het vijfde lid zijn.

ARTIKEL XI

(Artikel 111 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

Bij de wet van 30 oktober 2008 tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Gerechtsdeurwaarderswet in verband met de bevoegdheid van deurwaarders om informatie op te vragen en elektronisch te betekenen in geval van derdenbeslag (Stb. 435) is aan artikel 45 van

het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) een nieuw tweede lid toegevoegd en is het tweede lid vernummerd tot derde lid. De verwijzing in het tweede lid van artikel 111 Rv naar artikel 45, tweede lid, dient nog te worden aangepast aan deze vernumming.

ARTIKEL XII

(Artikel 264 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek)

In artikel 264 van Boek 1 BW wordt rekening gehouden met het vervallen van het instituut procureur bij de op 1 september 2008 in werking getreden Wet afschaffing procureaat en invoering elektronisch berichtenverkeer (Stb. 2008, 100). Met de afschaffing van het procureaat is de regel vervallen dat een advocaat in een ander arrondissement dan waarin hij is gevestigd bij een rechtbank, voorzover het niet kanonzaken betreft, of een gerechtshof alleen kan procederen door gebruik te maken van de diensten van een in dat andere arrondissement ingeschreven procureur.

ARTIKEL XIII

Onderdeel A (Artikel 110 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek)

Op grond van artikel 2:110 BW kunnen aandeelhouders om een rechterlijke machtiging tot bijeenroeping van een algemene vergadering vragen. Een van de voorwaarden voor verlening van de machtiging is dat de aandeelhouders het bestuur en de raad van commissarissen hebben verzocht een vergadering bijeen te roepen, maar deze niet de nodige maatregelen hebben getroffen om een vergadering te kunnen houden binnen zes weken na het verzoek van de aandeelhouders.

Ter implementatie van de richtlijn aandeelhoudersrechten is bepaald dat de oproepingstermijn voor de algemene vergadering van beursvennootschappen minimaal 42 dagen bedraagt (Wet van 30 juni 2010 tot wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht ter uitvoering van richtlijn nr. 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 11 juli 2007 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen (PbEU L 184), Stb. 2010, 257). Deze termijn volgt uit een op het wetsvoorstel ingediend amendement. De oorspronkelijk voorgestelde oproepingstermijn bedroeg 30 dagen (Kamerstukken II 2009/10, 31 746, nrs. 2 en 16). Omdat de oproepingstermijn voor beursvennootschappen is verlengd tot 42 dagen, dient de termijn van zes weken in artikel 2:110 BW te worden aangepast. Deze termijnen vallen nu immers samen. Het bestuur of de raad van commissarissen zou direct na het verzoek van de aandeelhouders een vergadering bijeen moeten roepen om aan de voor de oproeping van de vergadering gestelde termijn te voldoen. Er wordt daarom voorgesteld de termijn voor het bestuur en de raad van commissarissen van een beursvennootschap om maatregelen te treffen om een algemene vergadering bijeen te roepen te verlengen tot acht weken. Op die manier liggen er twee weken voor het moment dat zij uiterlijk tot oproeping van de vergadering over zouden moeten gaan.

Onderdelen B, C en D (Artikelen 124, 183 en 234 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek)

In de wet van 7 juli 2010 tot wijziging van onder meer Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet documentatie vennootschappen in verband met het vervallen van de verklaring van geen bezwaar en het verbeteren en uitbreiden van de controle op rechtspersonen met het oog op de voorkoming en bestrijding van misbruik van rechtspersonen (Stb. 2010, 280) wordt het preventieve toezicht op vennootschappen vervangen door een systeem van doorlopende controle op rechtspersonen. Daarmee vervallen de regels in het Burgerlijk Wetboek die betrekking hebben op de afgifte van de verklaring van geen bezwaar door de Minister van Justitie. Bij omissie is nagelaten het voorschrift dat de algemene vergadering het bestuur van de vennootschap kan machtigen veranderingen aan te brengen in een voorstel tot statutenwijziging, die nodig mochten blijken voor de verklaring van geen bezwaar op de statutenwijziging, te schrappen. Dit wordt met de wijzigingen, opgenomen in de onderdelen B en D, hersteld.

In het eerste en tweede lid van artikel 183 is aangegeven welke verklaringen aan de akte van omzetting moeten worden gehecht indien een rechtspersoon zich omzet in een besloten vennootschap. In de Wet van 7 juli 2010 tot wijziging van onder meer Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet documentatie vennootschappen in verband met het vervallen van de verklaring van geen bezwaar en het verbeteren en uitbreiden van de controle op rechtspersonen met het oog op de voorkoming en bestrijding van misbruik van rechtspersonen (Stb. 2010, 280) wordt geregeld dat de verplichting tot het aanhechten van een verklaring van geen bezwaar vervalt. Op grond van het wetsvoorstel vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht (31 058) vervalt ook de verplichting om een accountantsverklaring aan te hechten. Het eerste lid van artikel 183 over de omzetting van de naamloze vennootschap in een besloten vennootschap, komt daarmee te vervallen. De verwijzing in het tweede lid naar "een andere" rechtspersoon had moeten worden aangepast naar aanleiding van het vervallen van het eerste lid. Dat verzuim wordt door onderdeel C rechtgezet. In artikel XXVI is een regeling opgenomen voor de verschillende inwerkingtredingdata van de betrokken (voorgestelde) regelingen.

ARTIKEL XIV

(Artikel 234 Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek)

Bij de behandeling van het wetsvoorstel voor een Dienstenwet in de Eerste Kamer is gebleken dat de verhouding tussen enerzijds de artikelen 6:233 en 6:234 BW en anderzijds de nieuwe artikelen 6:230b en 6:230c BW tot onduidelijkheid kan leiden (Kamerstukken I 2008/09, 31 579, nr. C, p. 18/19). Deze potentiële onduidelijkheid werd aanvankelijk weggenomen met een wijziging opgenomen in artikel Ia van de Aanpassingswet dienstenrichtlijn (Stb. 2009, nr. 616). Door de wijziging voorzien in artikel II, B, vierde onderdeel, van de nadien in werking getreden Wet tot wijziging van enige bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Burgerlijk Wetboek teneinde naast het in deze bepalingen gestelde vereiste van schriftelijkheid ook ruimte te bieden aan de ontwikkelingen op het gebied van het elektronisch verkeer (Stb. 2010, 222) zou deze mogelijke onduidelijkheid zich opnieuw kunnen voordoen, nu daarin een verwijzing naar artikel 6:230c BW ontbreekt. Om dit te vermijden wordt voorgesteld artikel 6:234, eerste lid, BW aldus te wijzigen dat de handelaar ook aan zijn informatieverplichting, als bedoeld in artikel 6:234 BW, kan voldoen op de in artikel 6:230c BW voorziene wijze.

ARTIKEL XV

Onderdeel A (*Artikel 334 Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek*)

Bij de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, 208) is de pachtersomslag als bedoeld in het oude artikel 116, onderdeel b, van de Waterschapswet vervallen. Daarmee kan artikel 334 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek ook vervallen.

Onderdelen B en C (*Artikelen 648 en 649 Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek*)

Recente evaluaties door de Commissie Gelijke behandeling van de Wet verbod op onderscheid naar arbeidsduur (Stb. 1996, 391) en de Wet verbod op onderscheid bepaalde en onbepaalde tijd (Stb. 2002, 560) wijzen uit dat deze wetten in de praktijk goed werken.

In verband met deze positieve bevindingen wordt voorgesteld de op artikel 20 lid 2 van de Algemene wet gelijke behandeling gebaseerde wettelijke verplichting van de Cgb tot vijfjaarlijkse rapportage over de werking van deze wetten te schrappen. De verwijzing naar artikel 33 Awgb kan eveneens vervallen. Mochten zich in de toekomst minder positieve ontwikkelingen voordoen ten aanzien van bovengenoemde wetten, dan kan alsnog besloten worden tot een evaluatieonderzoek.

Onderdeel D (*Artikel 668 Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek*)

Het gaat hier om het rechtzetten van een onjuistheid in artikel 7:668a BW, ingevoerd bij de Wet flexibiliteit en zekerheid (Stb. 1998, 300).

ARTIKELEN XVI – XVIII

Zie de toelichting bij artikel XV onderdelen B en C.

ARTIKEL XIX

(Artikel 221 Overgangswet Nieuw Burgerlijk Wetboek)

Deze wijziging is nodig in verband met een wijziging van artikel 7:942 BW.

ARTIKEL XX

(Artikelen 213b en 256 Faillissementswet)

Zie de toelichting bij artikel XII.

ARTIKEL XXI

(Artikelen 5, 13, 15, 18, 22 Uitvoeringswet internationale kindbescherming)

Zie de toelichting bij artikel XII.

ARTIKEL XXII

Onderdeel A (Artikel 3 Wet controle op rechtspersonen)

Gebleken is dat de bestaande redactie van artikel 3, tweede lid, onder e, van de Wet controle op rechtspersonen misverstanden oproept. De bedoeling van dit artikelonderdeel is de aanwijzing van drie categorieën zogeheten bronverwerkingen te regelen, van waaruit de Dienst Justis onder verantwoordelijkheid van de Minister van Veiligheid en Justitie, gerechtigd is persoonsgegevens te ontvangen. Het betreft: a. bestuursorganen, b. diensten, belast met de opsporing van strafbare feiten, en, c. diensten, belast met het toezicht op financiële instellingen. In de uitvoeringspraktijk blijkt dat deze bepaling zo wordt geïnterpreteerd dat uitsluitend a. bestuursorganen dan wel diensten, belast met de opsporing van strafbare feiten, en b. diensten belast met het toezicht op financiële instellingen kunnen worden aangewezen. Die lezing is niet juist.

In de nieuw voorgestelde redactie worden drie categorieën duidelijk onderscheiden. In de eerste plaats bestuursorganen. Dat verschilt niet van de oude redactie. In de tweede plaats toezichthouders. De beperking tot de financiële sector is vervallen. Dit betreft echter geen uitbreiding, aangezien in het verleden aanwijzing van de bestuursorganen die voor de desbetreffende toezichthouder verantwoordelijkheid draagt plaatsvond. Het is uit oogpunt van duidelijkheid van de regelgeving en een juiste toepassing van de begrippen van de Algemene wet bestuursrecht beter dat bij algemene maatregel van bestuur de desbetreffende toezichthouders rechtstreeks kunnen worden aangewezen. In de derde plaats diensten of personen, belast met de opsporing van strafbare feiten. Onder diensten kunnen het openbaar ministerie en de bijzondere opsporingsdiensten worden begrepen, als personen zouden bijvoorbeeld bepaalde buitengewoon opsporingsambtenaren kunnen worden aangewezen.

Onderdeel B (artikel 5 Wet controle op rechtspersonen)

Gebleken is dat de beperking van de delegatiegrondslag van artikel 5, eerste lid, van de Wet controle op rechtspersonen tot bestuursorganen tot onbedoelde en onnodige complicaties leidt. Bedoeld was risicomeldingen in de zin van de Wet controle op rechtspersonen rechtstreeks te kunnen uitbrengen aan organisaties als het openbaar ministerie, de Belastingdienst en de bijzondere opsporingsdiensten. Doordat het genoemde artikel 5, eerste lid, slechts toestaat dat risicomeldingen aan bestuursorganen kunnen worden uitgebracht, leidt dit ertoe dat, bijvoorbeeld in het geval van de bijzondere opsporingsdiensten, die risicomelding formeel moet worden uitgebracht aan de desbetreffende minister, om geen andere reden dan dat deze als bestuursorgaan kan worden aangemerkt. Dit is weinig fraai. Het is uit oogpunt van duidelijkheid van de regelgeving en een juiste toepassing van de begrippen van de Algemene wet bestuursrecht beter dat bij algemene maatregel van bestuur de desbetreffende bestuursorganen, diensten, toezichthouders en andere personen, belast met de opsporing van strafbare feiten voor wie de risicomeldingen feitelijk worden opgesteld, rechtstreeks kunnen worden aangewezen. Dit onderdeel voorziet daarin.

ARTIKEL XXIII

Dit artikel beoogt terugwerkende kracht te verlenen aan de in artikel I, onderdelen D, E, F en G voorgestelde technische aanvullingen op het stelsel van voorwaardelijke beëindiging van de pij-maatregel. Dit stelsel werd ingevoerd bij wet tot wijziging van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten, in verband met de aanpassing van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende jeugdsancties (wet van PM, Stb. PM). Als gevolg van het overgangsrecht bij die wet zal het stelsel van voorwaardelijke beëindiging slechts gelden voor jeugdigen aan wie de pij-maatregel werd opgelegd in verband met strafbare feiten die zijn begaan ná inwerkingtreding van die wet. De hier voorgestelde voorzieningen zullen, nu daaraan terugwerkende kracht wordt verleend, reeds betrekking hebben op de eerste jeugdigen die ingevolge het nieuwe stelsel met verplichte nazorg in aanraking komen.

ARTIKEL XXIV

Met het voorgestelde artikel XXIV wordt aansluiting gezocht bij de terminologie van het voorstel van wet tot het stellen van Regels voor het kunnen verlenen van verplichte zorg aan een persoon met een psychische stoornis (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) (Kamerstukken II 2009/10, 32 399). Indien aan de jeugdige zorg wordt verleend ingevolge een machtiging onder de Wet verplichte gezondheidszorg, komt daarmee de pij-maatregel tot een onvoorwaardelijk einde. Ook in de systematiek van de (huidige) Wet Bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen was dit effect reeds beoogd.

ARTIKEL XXV

Met deze voorziening wordt, in lijn met de voorstellen tot aanvulling van het stelsel van de voorwaardelijke beëindiging van de pij-maatregel, verhelderd dat wanneer de rechter de pij-maatregel niet verlengt, en als bijkomende beslissing de maatregel van artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht oplegt, de pij-maatregel tot een onvoorwaardelijk einde komt. Anders dan de overigens voorgestelde voorzieningen in artikel I, onderdelen D, E en G, behoeft aan deze onderdelen geen terugwerkende kracht te worden verleend tot het moment waarop het stelsel van voorwaardelijke beëindiging van de pij-maatregel werd geïntroduceerd (zie artikel XXIII).

ARTIKEL XXVI

(Artikelen 124, 234 en 183 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek)

In artikel XIII, onderdelen B en D wordt een fout hersteld die ontstaat als de wet van 7 juli 2010 tot wijziging van onder meer Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet documentatie vennootschappen in verband met het vervallen van de verklaring van geen bezwaar en het verbeteren en uitbreiden van de controle op rechtspersonen met het oog op de voorkoming en bestrijding van misbruik van rechtspersonen (Stb. 2010, 280) in werking is getreden voor de datum van inwerkingtreding van de onderhavige wet.

Indien het onderhavige wetsvoorstel eerder tot wet wordt verheven en in werking treedt dan de wet van 7 juli 2010, kan deze fout in de wet van 7 juli 2010 zelf worden hersteld (zie onderdelen 1 en 2).

Artikel 2:183 BW wordt zowel gewijzigd door de hierboven aangehaalde wet van 7 juli 2010 als door het wetsvoorstel vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht. De tekstuele aanpassing van artikel 183 die in dit wetsvoorstel wordt voorgesteld, heeft pas te worden gedaan, indien beide regelingen in werking zijn getreden. In onderdeel 3 van artikel XXVI wordt geregeld dat de samenloopbepaling waarin reeds was voorzien in de wet van 7 juli 2010 wordt aangepast, als die wet later in werking treedt dan het onderhavige wetsvoorstel.

ARTIKEL XXVII

Dit artikel verduidelijkt dat de voorgestelde wijziging van artikel 6:234 BW op korte termijn na de publicatie van deze wet in het Staatsblad in werking kan treden. Artikel 191 Overgangswet NBW regelt een uitgestelde werking van een jaar voor algemene voorwaarden. In dit geval is het van belang om geen gebruik te maken van de uitgestelde werking zoals opgenomen in artikel 191 Overgangswet NBW om in de tijd zoveel mogelijk te kunnen aansluiten bij de datum van inwerkingtreding van de wetgeving ter implementatie van de Dienstenrichtlijn.

ARTIKEL XXVIII

Inwerkingtreding

Sinds 1 januari 2009 geldt voor alle Nederlandse wetten het uitgangspunt van vaste verandermomenten. De doelstelling van dit beginsel is dat rechtssubjecten in een vroeg stadium inzicht wordt gegeven in wet- en regelgeving die op hen van toepassing zal worden en hen een redelijke termijn wordt gegeven om zich daarop voor te bereiden. Voor wetten in formele zin houdt dit concreet in dat zij in beginsel op 1 januari of 1 juli in werking treden met een minimale invoeringstermijn van twee maanden. Op het onderhavige wetsvoorstel is evenwel een uitzonderingsgrond van toepassing. Deze verzamelwet bevat met name voorstellen ter reparatie van bestaande wet- en regelgeving. Het is wenselijk dergelijke omissies zo spoedig mogelijk te herstellen. Voor zover dit wetsvoorstel ook inhoudelijke wijzigingen bevat, ligt het evenwel voor de hand de evengenoemde vaste verandermomenten aan te houden. Om die reden is in dit wetsvoorstel een bepaling opgenomen waarin staat dat deze wet in werking treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, maar dat dit tijdstip voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

De Minister van Veiligheid en Justitie,